

BİR KIŞ ÖYKÜSÜ

Bay Tugay, kendisinin de oturduğu çokkatlı yapının damındaki korkuluğun berisinde dinelmiş; o anakent görünümünü, izliyordu. Güne – uykusunu, büsbütün almış olarak – başladığında; onun usunda dama çıkıp görünüm izleme gibi bir düşünce, yoktu. Gelgelelim gün ilerledikçe; orta-yaşlı er, sıkıntılanmış; öğleyin onun sıkıntısı, yeğînleşmiş; ikindi, çıktı çıkacakken; başkişimiz, kendisini bu dam kıyısında bulmuştu. Evde ya da başka bir yerde kendisi için kaygılanabilecek kimse, var değildi. Dahası, şu uçsuz bucaksız evrende kendisini önemseyen biri, bulunmuyordu. Demek o, *yapayalnız*di. Peki, onun bu kış akşamüstü o onkatlı öbeğin doruğunda ne işi, vardı? Yoksa bir “özöldürüm girişimi” mi, söz konusuydu? Hele duralım! İlkın Bay Tugay’ı, okura biraz tanıtmakta yarar görüyorum:

Tugay Dinçbaş, bir ortadirek barkının ortanca çocuğuydu. (Onun ikişer yaş ayrımıyla iki bacısı, vardı.). Bay Tugay, *seçkin* sayılabilecek bir üstokulumuzun kamu yönetimi bölümünü bitirmiş; bir süre işsiz kaldıktan sonra kendi bölümüyle gerçekte hiçbir ilgisi bulunmayan saygın bir ortaklığa kapılanabilmişti. Ancak, birkaç yıl sonra ona “bir durum” olmuş;¹ başkişimiz, işini bırakma baskısında kalmıştı. (Belki Bay Tugay’a işgördürenince – incelikle – yol verilmişti, demek gerek. Gene de, sonuç değışmez: işsizlik.). Bundan kelli o, işsiz kalacaktı. (Onun için sonun başlangıcı, bu olmuştu.). Doğallıkla burada Bay Tugay’ın işsiz kalma nedeni üstünde durmalıyım: Kendisi, erinliğinden beri içekapanık, kötümser biriydi. Ne ki, yurtsal ödevini yapmasının ardınca onun içekapanıklığı, kötümserliği aşırılaşmış; ondaki içekapanıklık, toplumsal çekilmeye; kötümserlikse, büyük çökkünlüğe dönüşmüş bulunuyordu. İşte, Bay Tugay, “sesler” işitmeye o süreveler başlamıştı: *Kıyııcı* sesler...

İçsel sesler ya da işitsel varsanılar. Bununla birlikte, başkişimiz – kendisine karşıçıkma, seslenme gibi – olumsuz düşüncelerini, “varolmayan” sesler işittiğine yoracak denli çok nesnel gerçeklikten kopmamıştı. Gene de, onun işten ayrılması ardından gittiği – daha doğrusu, götürüldüğü – tin sağaltmanı, öyküsünü dinleyip kıyııcı sesler işittiğini öğrenince; ona tanı koymakta gecikmemişti: usyarılım. Böylece Bay Tugay’ın tin sağaltmanlığı serüveni, başlamıştı: çıldırığidericiler, çökkünlükgidericiler; tin sağaltmanından tin sağaltmanına taşınma ile bir süre us sayrıevinde yatma. Şimdiki durumda o, *iyi* diye nitelenebilirdi. Kuşkusuz iyileşesiye atı almış, Üsküdar’ı geçerek Bay Tugay’a güzel yaşam bırakmamıştı. Onun yaşı, kırkı aşkındı; ana babası, ölmüş; bacıları evlenmişler; onaysa – düşe düşe – bu çokkatlı yapıdaki katbirim düşmüştü. (Ayrıca onun toplumsal güvencesi, babasının girişimiyle kazanımlı olduğu emekli aylığı, vardı. Bacılarının özdeksel ile/ya da tinsel yardımlarının sözü – yazık ki! – pek edilemezdi. O yaştaki bir kişi, başının umarına bakmalıydı anlayacağınız. Onun yaptığıysa, tüm buydu.)

Bay Tugay, orada dikilmiş; önündeki görünümü izleyedururken; bütün bunları, düşünüyordu. Handiyse akşam olacaktı: Adana’da kısacık bir aralık gündüzü daha, sona ermekteydi. Yollardaki taşıt gidişgelişi, yoğunlaşmış; kent ışıkları, birer ikişer yanmaya başlamıştı. Tugay Dinçbaş – kim bilir, kaçınıcı kez!? – kimsesizliğini anımsadı. Ah, ne denli umarsızdı! Dahası, yaşam acımasızdı. Özellikle kendisi gibi bireyler için... Peki, şimdi bile bir nenler, yapılamaz mıydı? (O, bir kıyııcı umutlanayazdı.). Oysa iş, işten geçmişti. Demek örneğin yirmi yıl önce kendisi için *bile* bir umut ışığı, vardı. Şimdiyse... Şimdi umut mumut, yoktu! Başkişimiz, yitireceği denli çok yitirmiş; ona bu yaşam kalakalmıştı. Buna “yaşamsı” demek, daha doğruduydu. Kişi, bu durumlar ile koşullar içinde dahi kurtulmaya çalışacağına tüm evrenden umut kesip yaşama küsüveriyordu. Oysa yaşam, olanca acımasızlığıyla süregiderdi. Ne oluyorsa; yalnız bireye oluyordu anlayacağınız. (Hani toplumsal yaşamın başoyuncusu, bireydi!?)

¹ Bu, Bay Tugay’ın yakınlarının bir “yakıştırma”sıydı. Nitekim yakın çevresinden ona *göz* değdiğini (!?) savlayanlar bile, çıkacaklardı.

O, dama çıktığında gördüğü güvercinleri, leşkargalarını anımsayınca; bakındı: Kuşlar, çoktan yitkilere karışmıştı. Bay Tugay, damdaki güneş erkesi kazanlarına, panellerine; uydu ileteçlerine² usançla göz attı. Ansızın üşüdüğünü duyumsadı. Ürperdi. Aşağı inip evine sığınmalıydı. Yoksa “damdaki deli” miydi? Böyle olmazdı. O, içinden “Kendine gel!” diye geçirdi. Gene de, kendisini, o bildik görünüme son kez bakmaktan alıkoyamadı: Yollardaki taşıt gidişgelişi, daha çok yoğunlaşmış; kent ışıklarıysa, enikonu artmıştı. Anakentin “sağır uğultu”su, oradan bile işitiliyordu. Hayır, başkişimiz, kendisini öldürmeyi tasarlamıyordu. *Özöldürümsel* düşüncelerden kurtulalı nice yıl oluyordu. Gelgelelim böyle yaşamak istemiyordu. (Onun çıkmazı, buydu.). Tugay Dinçbaş³, üçüncü kattaki evine inerçıklarla boylanırken; kendisini, hiç olmadığı denli çökkün duyuyordu. Üstelik – uzunca bir süre ısıtaçların kömür kokusunu solunduğundan – onun genzi yanmıştı. Bay Tugay; kapıcıya, komşulara düşgelmeksizin evine girince; geniş bir soluk aldı. Soyunup dökündü. Yemeğini yedi. Biraz izleç izledi. Betik okudu. Dinginleştiyse de; hiçbir nen, onun gönlüne serinlik vermiyordu. Şundan ötürü: O, gereksiz saydığı; belki gerçekten gereksiz olan yaşamının umarsızlıkla, umutsuzlukla, yalnızlıkla geçerek tükeneceğinin kötü durumda ayrımındaydı. Bu gerçekse, ona – şimdi bile – dayanılmaz, inanılmaz görünüyordu. Gene de, gerçek gerçektir. Acı bir gerçek; ancak, onun gerçeği... Tugay Dinçbaş, söz konusu gerçeğe yaşamayı öğrenmeliydi. (Öyle ya da böyle yaşayagitmek, hiçbir neni değiştir[e]mezdi; o ayrı.)

Gökhan Çağlayan
2011 Aralığı-2012 Akarayı⁴
Seyhan

EK

Okuruna *olumsuz* iletiler vermeye çalışan bir yazar olarak tanınmak istemem. Bir Kış Öyküsü’nü yazarken, kötümserce bir tin durumu içindeydim. (Belki bunda yaklaşan karakışın da etkisi, vardı. Neyse!..). Şimdi o denli kötümser değilim. Daha doğrusu, gerçekçiyim. Gerçekse, umudu dahi içerir. Bundan ötürü, anlatımın başkişisi olan Tugay Dinçbaş’ın bile “nitelikli” bir yaşama kavuşabileceği kanısındayım. Doğallıkla bu – ansal⁵ ya da gövdesel – bütün engelliler için geçerlidir. (Doğrusu, bu nedenle “engelli” sözcüğünü sevmiyor; yeğ bir karşılık bulunmadığından kullanıyorum.). Diyeceğim, kişi, bunu isterse; tüm engelleri aşabilir, aşar. Çaba harcamak; bir de, güzelim umudunu yitirmemek yeter. Bununla birlikte, Bay Tugay gibi kimselerin yaşamlarının – genellikle – umarsızlık, umutsuzluk ile yapayalnızlık üzere geçtiğinin bilinmesini isterim. Söz konusu olguyuyusa, *ne yapıp ederek* kaldırmak gerek. Kurtuluşun yollarından biri, gerçekten yazındır.

Gökhan Çağlayan
2012 Akarayı
Seyhan

² İleteç: Os. *anten*.

³ O, başının “dinç” olmadığını bilmekteydi. Bundan ötürü, soyadı, ona yaşamın saçmalığını tanıtlayan *başka* bir örnek gibi gelirdi.

⁴ Akaray: Os. *mart*.

⁵ Os. *zihinsel*.

GÖKHAN ÇAĞLAYAN'IN ÖZGEÇMİŞİ

1976'da, Adana'da doğdum. İlkokulu, ortaokulu, ortaüstokulu özdeş kentte bitirdim. Çukurova Üstokulu Tutumsal ile Yöneltil Bilimler Kolu İşletme Bölümünün 1998 çıkışlıyım. Yurtsal ödevimi, Amasya'da "kısa dönem eğitim çavuşu" olarak yerine getirdim. Okulsonrasında gerek kötümserliğim, gerek başakçacılık dolayısıyla iş bulamadım; demek "işsiz" kaldım. Şimdiki durumda işsizim. Gelgelelim umutluyum. Öteden beri dille, yazınla ilgileniyor; son yıllarda – daha çok – deneme ile öykü yazıyorum. Yad dilim İngilizce; anadilim Türkçe. Dilimden anlaşılacağı üzere *öpöz*-Türkçeciyim. Yazıp çizmeyi yılmaksızın sürdüreceğim. (*Özenen* yazıncıyım: Şimdilik bir öyküm ile iki denemem, Türk Dili Dergisi'nde yayımlanmış bulunuyor. Ayrıca Çağdaş Türk Dili'nde özyaşamöyküsel bir anlatım, çıktı. Başkaca Türkçesi Varken...⁶ ağ bölgesinde dokuz yazım, yayımlandı.). Doğa tutkunuyum. Etyemezim. Gövde geliştirmeyi, yürümeyi... severim.

2012 Akarayı
Seyhan

Bu öykünün tüm hakları eser sahibi ve <http://engelliler.gen.tr> sitesine aittir. İzinsiz ve kaynak göstermeden öyküyü yayımlar hakkında yasal işlem yapılacaktır.

⁶ turkesivarken.com